

ปฏิทิน KNOW-HOW! ชาวนา

ฉบับมีชัยมสยาม

นักค้นคว้าแห่งห้องทุ่ง
Farmer: Rice Guru or Scientist?

บวงสรวงเจ้าที่ ไทวันแม่พระธรณี ปรับพื้นที่ทำแปลงนา

ฝนเริ่มตกชาวนาเตรียมดินด้วยการไถตะเพื่อพลิกหน้าดิน แล้วไถแปรเพื่อกำจัดวัชพืชด้วยเครื่องมือต่างๆ เช่น โถ คราด จอบ เสียม

เริ่มเพาะต้นกล้า

ในเดือนนี้มีการประกอบพิธีกรรมหลายพิธี เช่น พิธีขอฝนในภาคต่างๆ พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นต้น

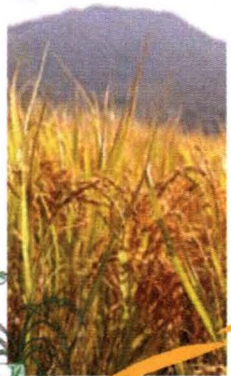
๒๓ เมษายน

๑๒ พฤษภาคม

หลังจากเตรียมดิน และเตรียมต้นกล้า ประมาณ ๑๘-๒๐ วัน แล้ว ชวนกันลงแขกดำนา

๑ พฤษภาคม

๑๒ พฤษภาคม

๑๒ สิงหาคม

ข้าวเริ่มตั้งท้อง

มีการทำบุญสารทไทย ทำพิธีกรรมรับขวัญข้าว ไหว้พระแม่โพสพ ด้วยการถวายของและดอกไม้

๕-๓๐ กรกฎาคม

เลี้ยงดูต้นข้าว

ช่วงนี้ชาวนาผู้จัดการความสมดุลของห่วงโซ่อาหาร คอยใช้น้ำเข้าไข่น้ำออกหลอกให้ข้าวโต บำรุงรักษา และกำจัดศัตรูพืช โรคและแมลงต่างๆ

เกี่ยวข้าว

ข้าวเริ่มสุกได้เวลาเก็บเกี่ยว

๒-๓ กันยายน

๑๑ กันยายน

๑๓ กันยายน

ยาลานข้าว ด้วยซีเมนต์พื้นบ้าน

ย่าชีควายทำซีเมนต์พื้นบ้าน ลงมือทำลานข้าว และเตรียมพิธีกรรมทำขวัญข้าว ในลานนวดข้าว

นวดข้าว เจาข้าวเปลือกใส่ยุ้ง

มีการทำขวัญข้าวเข้ายุ้ง พิธีเปิดยุ้ง ปิดยุ้ง

ตำข้าว สีข้าว

สำหรับแปรรูปเปลี่ยนร่าง เมล็ดข้าวเป็นอาหารต่างๆ

“คุณกินข้าวหม้อย?”

นานหลายพันปีแล้วที่มนุษย์รู้จักกินและปลูก ‘ข้าว’ พืชที่เปลี่ยนชีวิตมนุษย์ยุคหินไปตลอดกาล ไม่ใช่แค่เป็นอาหาร ข้าวสร้างให้มนุษย์มีสังคมและวัฒนธรรม ท่งนาเป็นแหล่งรวมความรู้ด้านนาศาสตร์ บ่มเพาะภูมิปัญญาให้กับชาวนา ทั้งยังผูกพันกับชีวิตของผู้คนด้วยเรื่องราวที่แฝงไว้ในวิถีต่างๆ

ชวนคุณมาทดสอบสิ่งที่คุณรู้เกี่ยวกับข้าว เลือกเพียง ๑ คำตอบที่คุณคิดว่าถูกต้อง

๑) ‘เมล็ดเรียวยาว สีขุ่นขาว’ เป็นลักษณะของข้าวชนิดใด

ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวญี่ปุ่น

๒) แกลบ เป็นผลผลิตที่ได้หลังจากกระบวนการขั้นตอนใด

เพาะปลูก ฝัดข้าว สีข้าว

๓) ‘โยกย้าย-ส่าย-สี’ เป็นคำบรรยายลักษณะของเครื่องมือชนิดใด

ระหัดวิดน้ำ เครื่องสีมือ เครื่องสีฝัด

๔) ขนมปังทำมาจากข้าวชนิดใด

ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า ข้าวสาลี

๕) ขนมชนิดใดไม่ได้ทำมาจากข้าวเจ้า

ข้าวเกรียบ ข้าวตอก ข้าวต้มมัด

๖) ขนมจีน เป็นอาหารที่ทำมาจากข้าวชนิดใด

ข้าวสาร ข้าวเหนียว ข้าวบาร์เลย์

๗) อาหารเส้นชนิดใดที่ไม่ได้ทำมาจากข้าว

ก๋วยเตี๋ยว สปาเก็ตตี้ วุ้นเส้น

๘) ข้อใดคือเครื่องปรุรงรสที่ทำจากข้าว

ข้าวหมาก ข้าวคั่ว ข้าวหลาม

๙) ข้อใดคือความหมายของสำนวน ‘ข้าวแดงแกงร้อน’

อาหารที่มีโภชนาการสูง บุญคุณ อาหารที่ทำสดใหม่

๑๐) ข้าวแดง คือ ข้าวอะไร

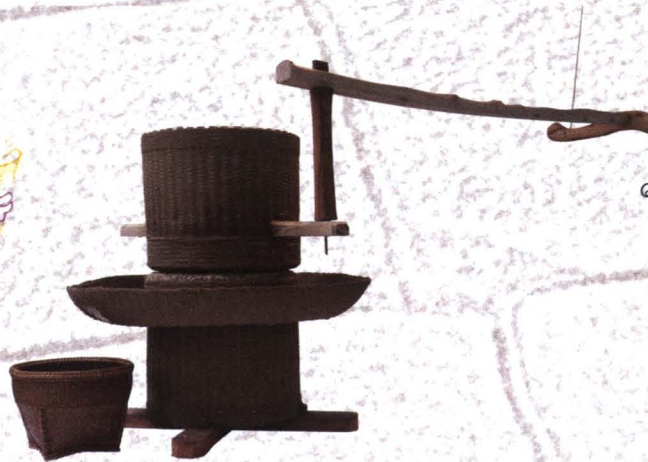
ข้าวหอมลิ้น ข้าวกล้อง ข้าวเหนียว

๑๑) ความยากจน มีความหมายตรงกับสำนวนใด

ข้าวสารไม่พอรอกหม้อ ข้าวยากหมากแพง หนูดกถึงข้าวสาร

๑๒) สำนวนใดมีความหมายถึงลูกที่เกิดจากความไม่ตั้งใจของพ่อแม่

ข้าวนอกนา ผู้ชายข้าวสาร ผู้หญิงข้าวเปลือก ข้าวนอกเจ้า ข้าวนอกหม้อ

ชวนคุณมาเป็นชาวนามือใหม่
‘หัตถ์นำ ทานา’
 หน้ามิวเซียม

ด่วน! สะสมสติ๊กเกอร์
 แลกของที่ระลึก
 มีจำนวนจำกัด!

ดำนา

ดำข้าว สีข้าว

เกี่ยวข้าว

นักค้นคว้าแห่งท้องทุ่ง

นวดข้าว

ยาลานข้าว

แลกของที่ระลึก เริ่ม ส.ค. -ก.ย. ๒๕๕๔ หรือจนกว่าของหมด*

๒ ดวง = สมุดโน้ต {๑๐๐ ทานแรก} ๓ ดวง = เข็มกลัด {๕๐ ทานแรก}

๔ ดวง = กระดาษโน้ต {๒๕ ทานแรก} ๕ ดวง = ถุงผ้า {๑๐ ทานแรก}

*มิวเซียมสยามขอสงวนสิทธิ์การเปลี่ยนแปลงรายการและจำนวน โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า

สำนักงานวัฒนธรรม

okmtd

MUSEUM

ศูนย์จัดซื้อจัดจ้างในไปรษณีย์
 เลขที่ ๑ ถนนพหลโยธิน แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10200
 โทร. 02-226-2777 ต่อ ๑15 แฟกซ์. 02-226-1391
 www.thaiokmtd.com
 facebook.com/okmtdthailand